Àmbit

Agricultura i ramaderia

El món rural aguanta amb força, però també amb moltes dificultats. L'agricultura i la ramaderia catalanes treballen en un equilibri fràgil entre tradició i innovació, amb marges ajustats i exigències creixents. Quins són els reptes més urgents i com s'hi pot fer front?

5 remeis a 5 maldecaps

01 / El relleu generacional no està garantit

La mitjana d'edat dels ramaders a Catalunya supera els 50 anys, i cada vegada hi ha menys famílies que tenen algú jove disposat a agafar el relleu. El sector pateix una falta de reconeixement social i econòmic, i sovint la percepció és que dedicar-se a l'agricultura i la ramaderia comporta sacrificis que no es veuen compensats. La solitud, la pressió constant i la inestabilitat econòmica no ajuden.

Un remei → La mentoria intergeneracional

Una de les iniciatives més útils és la creació de vincles entre pagesos i agricultors a punt de jubilar-se i joves que volen començar. El Banc de Terres de la Diputació de Barcelona facilita aquest traspàs, posant en contacte explotacions sense relleu amb persones disposades a continuar-les.

Des de l'administració també s'impulsen diversos programes de mentoria en aquest sentit, com ara el que té en marxa el Servei de Formació Agroalimentària (SFA), la unitat del departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació (DARPA) que gestiona les 15 escoles agràries de Catalunya, amb l'objectiu d'acompanyar i assessorar joves amb idees de negoci viables en el sector agropecuari.

El programa va dirigit als joves que van sol·licitar l'ajut de primera instal·lació i es tracta d'una de les actuacions previstes dins l'Estratègia de Relleu Generacional de Catalunya.

Barcelona Agrària

Portal web del programa de la Diputació de Barcelona per millorar el sistema agroalimentari de la província.

+ INFO

Jóvenes Rurales

Web del ministeri d'Agricultura d'Espanya dedicada a fomentar la participació dels joves en el món rural.

+ INFO

El Planter

Oficina virtual de la Generalitat de Catalunya per a joves que busquen informació i recursos per a la incorporació agrària a Catalunya.

+ INFO

WWOOF

Programa de voluntariat internacional que connecta persones amb granges ecològiques i empreses agrícoles, promovent l'intercanvi d'experiències i coneixements.

+ INFO

02 / Els costos de producció no deixen de pujar

Durant els darrers anys, els costos vinculats a l'agricultura i la ramaderia s'han disparat. El preu dels pinsos, l'electricitat, el gasoil i el manteniment de la maquinària s'han incrementat de manera notable, mentre que els preus de venda sovint no han pujat al mateix ritme. Aquest desajust constant obliga moltes explotacions a treballar amb marges mínims o, directament, per sota del llindar de viabilitat.

Un remei → Producció energètica pròpia i eficiència compartida

Davant l'increment constant del preu de l'electricitat i el gasoil, moltes explotacions opten per generar part de la seva pròpia energia, mitjançant instal·lacions de plaques solars o sistemes de biomassa adaptats a les necessitats del sector. Tot i que els grans ajuts com els Next Generation de moment han tancat convocatòries, hi ha alternatives: línies de finançament bonificat, acords amb cooperatives locals i opcions de lísing energètic (lloguer amb manteniment inclòs), que eviten la inversió inicial elevada. Afrucat, l'Associació Empresarial de Fruita de Catalunya, per exemple, va crear i gestiona des del 2008 un grup de compra conjunta de l'electricitat consumida per les centrals fructícoles de Catalunya, al qual s'han incorporat també firmes de l'Aragó, un model d'èxit reconegut a tot Europa i copiat per moltes altres entitats.

ICAEN, Institut Català d'Energia

Pàgina oficial amb informació sobre autoconsum, energia solar, finançament verd i futures convocatòries.

+ INFO

Agència de l'Energia de Catalunya RuralCat

Recursos específics per a sectors agraris: exemples d'explotacions amb autoconsum, estudis de viabilitat i assessorament.

+ INFO

Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya (FCAC)

Servei tècnic i d'acompanyament a cooperatives i ramaders per a projectes compartits d'eficiència i energia.

+ INFO

Associació Empresarial de Fruita de Catalunya

Representen més de 40.000 professionals de la fruita i aposten per transformar el sector a través de la innovació, automatitzant i agilitzant processos, com ara amb la compra agrupada d'energia.

+ INFO

03 / La burocràcia fa perdre hores (i ànims)

Qualsevol persona que gestioni una explotació d'agricultura o ramaderia sap que la feina al camp no s'acaba quan es tanquen les portes. Certificats, normatives sanitàries, informes ambientals, ajuts europeus, traçabilitat digital... La càrrega administrativa ha crescut de forma exponencial i molts professionals del sector senten que passen massa temps davant de pantalles i papers, i massa poc amb els animals.

Un remei → Servei de gestió compartida a través de cooperatives

Sovint els pagesos han de fer tràmits en fins a 27 plataformes diferents. És per això que les cooperatives agràries ofereixen serveis de gestió documental centralitzada per a les seves sòcies i socis. Això permet delegar les tasques més feixugues –com la tramitació de subvencions PAC, els registres sanitaris i les actualitzacions censals– i centrar-se en l'activitat productiva.

A més, alguns d'aquests serveis ja integren eines digitals senzilles adaptades al mòbil, amb alertes i arxius ja preparats per a inspeccions. La Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya també disposa d'un catàleg dels serveis que presta al sector inclosos dins l'activitat de representació o bé amb tarifes reduïdes per a les cooperatives sòcies.

Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya (FCAC)

Informació sobre serveis de gestió, assessorament tècnic i suport documental per a cooperatives i socis.

+ INFO

Directori de cooperatives agràries de Catalunya

Llistat de cooperatives amb informació sobre serveis disponibles per a ramaders i productors.

+ INFO

RuralCat, tràmits i serveis per al sector agrari

Portal oficial de la Generalitat, amb accés a tràmits, plataformes de gestió i recursos tècnics.

+ INFO

Agroptima Ramaderia

Aplicació de gestió sanitària i administrativa pensada específicament per al sector ramader.

+ INFO

04 / El consumidor vol saber més (i millor)

El perfil del consumidor ha canviat. Cada cop hi ha més consciència sobre la traçabilitat, el benestar animal, l'impacte ambiental i la qualitat nutricional del que mengem. Però respondre a aquestes expectatives implica un esforç extra per part dels ramaders i agricultors, tant en processos com en comunicació. Sovint cal fer inversions (per exemple, en millores de benestar animal), obtenir certificacions o redissenyar el model de venda. I això, evidentment, no sempre és fàcil ni immediat.

Un remei → Programa Benvinguts a Pagès Tot l'Any

Benvinguts a Pagès Tot l'Any (BaP) és un projecte de la Generalitat que va néixer el 2016 per donar a conèixer tots els productors de Catalunya, que obren les portes de casa seva per compartir la seva feina al camp, la pastura, la granja o l'obrador. És la forma de mostrar d'on neix tot allò que mengem i qui hi ha darrere dels aliments que arriben a les nostres taules. Una oportunitat per apropar-se a les explotacions i omplir el rebost comprant directament al productor. A més de generar ingressos complementaris, ajuda a explicar el valor del producte i a reforçar la confiança del consumidor.

Benvinguts a Pagès Tot l'Any

Informació per inscriure's al programa i veure exemples d'activitats, materials de difusió i condicions de participació.

+ INFO

Prodeca, promoció dels productes agroalimentaris catalans

Recursos, campanyes i suport per donar visibilitat als productes agroalimentaris de proximitat.

+ INFO

RuralCat, tràmits i serveis per al sector agrari

Portal oficial de la Generalitat, amb accés a tràmits, plataformes de gestió i recursos tècnics.

+ INFO

Observatori Agroalimentari, Rural i Ambiental

Un projecte que centralitza tota la informació del sector primari i facilita l'accés a dades essencials per a professionals, investigadors, institucions i ciutadania.

+ INFO

05 / Diversificar no és tan fàcil com sembla

Turisme rural, tallers educatius, elaboració de formatges, venda directa, experiències agroturístiques... Diversificar sembla la paraula màgica per sobreviure en entorns rurals, però la realitat és que posar-ho en pràctica demana temps, permisos, formació i recursos que no tothom té. A més, el marc normatiu actual sovint no acompanya: no és el mateix produir que transformar o acollir visitants.

Un remei → Programes de desenvolupament rural

El Programa de Desenvolupament Rural (PDR) és un dels principals instruments de què disposa la Generalitat de Catalunya per promoure una política estructural dirigida al món rural, donant especial atenció als sectors agraris i forestals.

Els fons del PDR cobreixen des de millores estructurals a explotacions fins a projectes de transformació agroalimentària, iniciatives de valorització del patrimoni rural, turisme sostenible o serveis ambientals. A més, el programa incorpora una línia específica d'ajuts per a joves agricultors i ramaders que vulguin impulsar noves activitats o adaptar-se als nous models productius.

Programa de Desenvolupament Rural

El PDR s'estructura en quatre eixos: reactivació econòmica i ocupació, suport a joves del món rural, accions contra el canvi climàtic i foment de la innovació en el sector agroalimentari.

+ INFO

Agenda Rural de Catalunya

Identifica les necessitats i reptes del territori rural per garantir-ne les condicions de vida i de desenvolupament, i serà un element clau per planificar les polítiques d'equilibri i cohesió territorial del país.

+ INFO

Associació d'Iniciatives Rurals i Marítimes de Catalunya (ARCA)

Entitat que dinamitza el món rural i marítim facilitant que les persones que hi viuen i treballen puguin tenir una millor qualitat de vida i noves oportunitats.

+ INFO

Adrinoc, projectes rurals al territori

Exemples concrets de diversificació rural impulsats a Zona Nord-oriental de Catalunya, útils com a inspiració.

+ INFO

Inspira't amb un cas d'èxit

Una nau robotitzada i amb intel·ligència artificial

VEURE VÍDEO

L'apunt del sector

El sector agrari i ramader, igual que molts altres sectors a Catalunya, fa front a reptes als quals no sempre es pot posar remei a nivell empresarial. Hi ha problemàtiques estructurals que també suposen un maldecap per al sector i que són rellevants. Aquestes són algunes de les preocupacions estructurals per a les quals el sector demana canvis:

Preus justos i regulació del mercat

Reclamen que es garanteixin preus de venda per sobre dels costos de producció i denuncien que moltes vegades es venen productes (llet, carn, cereals, fruita) per sota del preu de cost.

Contractació adaptada i regularització de la mà d'obra

La pagesia continua sense tenir una modalitat de contracte adaptada a les feines de temporada, fet que l'obliga a fer servir fórmules pensades per a altres sectors i que no funcionen al camp. A més, milers de persones disposades a treballar no poden fer-ho legalment per falta de papers: el sector reclama poder-les contractar de manera regular i immediata.

Protecció real al model de pagesia

La pagesia demana a les administracions una protecció real del seu model, que inclou accions com la celeritat en el pagament d'ajuts per sequera, la simplificació burocràtica i la finestreta única, la protecció del sòl agrari i la inversió en les infraestructures rurals bàsiques.

L'apunt de l'expert

"Banc Sabadell Segment Agrari es posiciona com un aliat clau per al sector agrari i ramader, oferint una gamma de serveis financers especialitzats per facilitar l'accés a la modernització del sector de manera sostenible i eficient, així com una millora de la competitivitat dels agricultors i ramaders. Una de les claus de l'èxit és que totes dues parts parlem el mateix llenguatge i ens esforcem perquè segueixi sent així".

Magda Torrens Bonet
Directora de Negoci Agrari

Productes i serveis de Banc Sabadell pensats per a l'agricultura i la ramaderia:

Préstecs

Ofereixen la possibilitat d'obtenir el capital necessari per finançar plantacions, maquinària, bestiar, avançar ajuts, etc., sense comprometre la liquiditat de l'agricultor o ramader. Amb condicions adaptades a les necessitats del sector, aquests préstecs ofereixen terminis flexibles.

Préstec FLEXI Agro

— Ofereixen la possibilitat d'obtenir el capital necessari per finançar plantacions, maquinària, bestiar, avançar ajuts, etc., sense comprometre la liquiditat de l'agricultor o ramader. Amb condicions adaptades a les necessitats del sector, aquests préstecs ofereixen terminis flexibles.

Préstec Plantacions

— Pensat per a agricultors que necessiten finançar la plantació d'arbres o cultius (fruiters, oliveres, vinyes, ametllers, etc.) que requereixen una inversió inicial elevada i diversos anys per donar rendiment.

Préstec Granja

— Pensat per a ramaders que necessiten finançar la millora, ampliació i/o construcció de la seva explotació o granja.

Renting i leasing

Són alternatives financeres que permeten a agricultors i ramaders utilitzar maquinària sense haver-la d'adquirir. Inclouen el manteniment i la gestió dels equips, eviten l'endeutament, ofereixen avantatges fiscals i permeten renovar els models per altres de més moderns.

Renting Agro

— Tot en un únic contracte, amb la possibilitat d'incloure el 100% de la inversió. Les quotes es consideren despesa directa i l'IVA és deduïble.

Leasing per a bestiar boví

— Pensat per a l'adquisició de vaques lleteres o nodrisses, permet una avantatjosa deducció fiscal.

Renting per a granges

— Facilita la modernització o construcció de granges amb finançament flexible.

Convenis d'àmbit europeu i APP Agro

Banc Sabadell també està adherit a convenis d'àmbit europeu (BEI), estatal (ICO-MAPA-SAECA) i autonòmics (ICF DARP, Avalis) per donar resposta a qualsevol necessitat de finançament o liquiditat del sector. Aquests convenis permeten accedir a condicions preferents i afavoreixen la renovació i modernització dels equips.

A més, els clients disposen de l'APP Agro, des d'on poden accedir a notícies rellevants del sector, informació sobre subvencions, una agenda d'esdeveniments destacats i detalls sobre els convenis de col·laboració del Banc Sabadell amb els principals actors del sector, entre altres recursos d'interès.